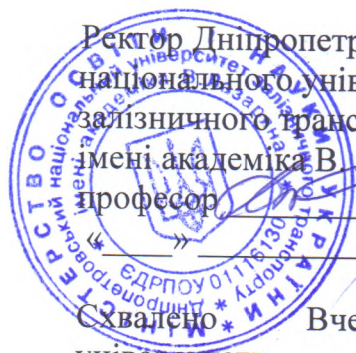

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Дніпропетровського
національного університету
залізничного транспорту
імені академіка В. Лазаряна,
професор

О.М. Пшінько
р.

Сваєршо Вченою радою
університету

Протокол № 9 від «24» 04.17 р.

Введено в дію наказом ректора

№ 14 від «24» 05.2017 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок розгляду дисертаційних робіт, поданих на здобуття наукового ступеня кандидата наук (доктора філософії) та доктора наук на міжкафедральному науковому семінарі у Дніпропетровському національному університеті залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна

Узгоджено:

НЗ		Б.Є. Боднар
НЗН		С.В. Мямлін
Зав. аспірантури		Г.Ю. Чорна
НЮ		Н.П. Костюк

м. Дніпро

I. Загальні положення

1.1. Це Положення встановлює порядок розгляду дисертаційних робіт, підготовлених в університеті та поданих на здобуття наукового ступеня кандидата наук (доктора філософії) і доктора наук на міжкафедральному науковому семінарі у Дніпропетровському національному університеті залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна (далі - університет).

1.2. Проведення розгляду дисертацій, поданих на здобуття наукового ступеня кандидата наук (доктора філософії) та доктора наук в університеті здійснюється відповідно до вимог Закону України “Про вищу освіту”, Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, Положення про спеціалізовану вчену раду, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14 вересня 2011 року № 1059, наказу Міністерства освіти і науки України від 17 жовтня 2012 року № 1112 “Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук”.

II. Порядок проведення розгляду дисертаційних робіт на засіданні міжкафедрального наукового семінару

2.1. Всі дисертації, виконані аспірантами, докторантами та здобувачами університету або інших наукових установ чи вищих навчальних закладів, які вели підготовку дисертаційних робіт в університеті, повинні пройти розгляд результатів дисертаційної роботи спочатку на кафедрі, до якої прикріплений здобувач або на якій проходив навчання, а потім, за її рекомендацією, на міжкафедральному науковому семінарі.

2.2. Організація проведення міжкафедрального наукового семінару покладається на завідувача профільної за темою дисертації кафедри або декана факультету спільних за профілем кафедр.

2.3. Для ініціювання процедури розгляду на міжкафедральному науковому семінарі дисертаційної роботи аспірант, докторант, здобувач – далі дисертант, подає завідуючому кафедрою, до якої він прикріплений:

- примірник дисертаційної роботи, що являє собою завершене наукове дослідження з актуальної проблематики та відповідає вимогам “Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567 зі змінами;
- оригінали або ксерокопії наукових праць, визначених п.12 зазначеного Порядку, які відображають наукові результати дисертаційного дослідження;
- документи, що підтверджують зв'язок дисертаційного дослідження з науковими програмами, планами, темами (у вигляді відповідних довідок установи, де виконана робота);
- документи, що підтверджують апробацію результатів дослідження (довідки про участь дисертанта у науково-практичних конференціях або ксерокопії сторінки із змістом збірника тез доповідей учасників конференцій та копії тез доповідей);
- акти впровадження результатів дослідження дисертанта;
- відгук наукового керівника (консультанта) із зазначенням, що робота є самостійно виконаним науковим дослідженням та не містить некоректних запозичень;

2.4. Після розгляду вищезазначених документів на кафедрі, де готувалася дисертація, кафедра надає дисертанту витяг із протоколу засідання кафедри щодо виконання дисертаційної роботи у повному обсязі.

2.5. Дисертант подає заяву на ім'я ректора університету (Додаток 1) про розгляд дисертаційної роботи на міжкафедральному науковому семінарі разом з витягом із протоколу засідання кафедри.

2.6. За резолюцією ректора на заяві дисертанта проректор з наукової роботи університету визначає кандидатури головуючого та рецензентів, які братимуть участь в розгляді дисертації, встановлює дату засідання міжкафедрального наукового семінару.

2.7. На підставі заяви дисертанта з резолюцією ректора університету та погодження заяви проректором з наукової роботи університету, відділ аспірантури та докторантури готує проект наказу. У наказі обов'язково зазначається:

- дата, прізвище, ім'я та по батькові дисертанта;
- тема дисертації;
- спеціальність;
- відомості про наукового керівника (консультанта), рецензентів, головуючого та секретаря засідання.

2.8. Після підписання наказу щодо проведення міжкафедрального наукового семінару профільна кафедра (або кафедра, на якій виконана дисертація) готує об'яву-запрошення на міжкафедральний науковий семінар, в якій вказується прізвище, ім'я та по батькові здобувача наукового ступеня, тема дисертації, спеціальність, дата, час та місце проведення міжкафедрального наукового семінару та оприлюднює її в університеті.

2.9. Для розгляду дисертаційної роботи на засіданні міжкафедрального наукового семінару наказом ректора призначаються рецензенти з числа наукових і науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь і вчене звання, зокрема не менше одного доктора наук та одного кандидата наук – для рецензування дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук (доктора філософії) і не менше трьох докторів наук – для докторської дисертації. Рецензенти повинні мати науковий ступінь за спеціальністю поданої дисертації або наукові праці за тематикою дисертації.

2.10. Рецензенти після ретельного вивчення дисертаційної роботи, публікацій та документів, що підтверджують впровадження і апробацію отриманих дисертантом результатів, протягом 10 робочих днів готують рецензії, в яких чітко і конкретно визначають позитивні і негативні риси дисертації і роблять аргументовані висновки щодо:

- актуальності теми дослідження та її зв'язку з науковими програмами, планами, темами;
- особистого внеску дисертанта в отриманих наукових результатах;
- ступеня обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій;
- ступеня наукової новизни результатів дисертаційного дослідження;
- повноти опублікування основних положень дисертації;
- теоретичного та практичного значення отриманих результатів і рекомендацій про їх використання;
- оцінки структури дисертації, мови та стилю викладення;

- відповідності дисертації паспорту спеціальності, за якою вона подається до захисту.

2.11. У рецензії наводяться також критичні зауваження до дисертації і обов'язково декларується думка рецензента відносно того, рекомендувати чи не рекомендувати рецензовану роботу до представлення у спеціалізовану вчену раду для захисту. Рецензія має бути однозначною (позитивною чи негативною), містити підпис рецензента і дату.

2.12. Рецензії не пізніше ніж за 5 робочих днів до призначеної дати слухання передається на профільну кафедру, та дисертанту для ознайомлення.

2.13. Розгляд дисертаційної роботи відбувається на відкритому засіданні міжкафедрального наукового семінару (будь-які обмеження щодо присутності зацікавлених осіб не допускаються). На засідання запрошуються члени відповідної спеціалізованої ради із захисту дисертацій.

2.14. Засідання міжкафедрального наукового семінару вважається правомочним, якщо на ньому присутні не менше трьох докторів з відповідного наукового напрямку.

2.15. На одному засіданні міжкафедрального наукового семінару може проводитись обговорення не більше двох кандидатських дисертацій і однієї докторської.

2.16. Обговорення дисертаційної роботи на міжкафедральному науковому семінарі відбувається за таким сценарієм:

- головуючий доводить до відома присутніх порядок денний засідання, повідомляє дані про дисертанта, а саме: прізвище, ім'я та по-батькові; дату і місце народження; освіту; стаж і місце роботи: про навчання в аспірантурі, докторантурі чи прикріплення здобувачем; теперішній статус дисертанта: тему дисертації і дату її затвердження; дані про наукового керівника (консультанта); інформацію про складені кандидатські іспити (для здобувачів наукового ступеня кандидата наук);

- дисертант робить доповідь з використанням ілюстративних та роздаткових матеріалів. Тривалість доповіді становить не більше 20 хвилин для здобувачів ступеня кандидата наук (доктора філософії) і не більше 40 хвилин для здобувачів ступеня доктора наук. У доповіді мають бути відображені ключові положення дослідження, що виносяться на захист, наводиться відповідна аргументація, пояснення зроблених дисертантом висновків та розрахунки ефективності впровадження;

- присутні на засіданні міжкафедрального наукового семінару задають питання з метою роз'яснення окремих положень та висновків дисертаційної роботи, на кожне з яких дисертант має дати вичерпні відповіді по суті;

- головуючий надає слово науковому керівнику (консультанту) або зачитує засвідчений його підписом відгук у разі відсутності керівника (консультанта), а також рецензентам;

- виступають рецензенти;

- відбувається обговорення дисертаційної роботи, в якому беруть участь присутні на засіданні. При обговоренні слід звернути увагу на відповідність представленої роботи основним вимогам, що пред'являються до дисертаційних робіт;

- дисертанту надається прикінцеве слово; ставиться на відкрите голосування висновок по дисертаційній роботі.

2.17. Рішення по дисертаційній роботі вважається позитивним, якщо за нього проголосувала не менше як три чверті присутніх.

2.18. Міжкафедральний науковий семінар може прийняти наступні варіанти рішень:

- рекомендувати дисертацію до подання в спеціалізовану вчену раду;
- рекомендувати дисертацію до розгляду спеціалізованою вченою радою з урахуванням зауважень. У цьому разі дисертант у робочому порядку вносить необхідні виправлення в текст дисертації та автореферату;
- доопрацювати дисертацію у зв'язку з необхідністю внесення змін принципового характеру; у цьому разі автору надається певний термін для усунення недоліків, після чого дисертація повторно розглядається на засіданні міжкафедрального наукового семінару в установленому порядку;
- не рекомендувати дисертацію до подання в спеціалізовану вчену раду для захисту з прийняттям відповідного письмово вмотивованого рішення.

2.19. Дисертація рекомендується до захисту на спеціалізованій вченій раді, якщо в ході обговорення до неї не було суттєвих зауважень принципового характеру.

2.20. У разі повторного подання дисертації до розгляду на міжкафедральному науковому семінарі, її автор обов'язково повідомляє про виправлення зауважень, зроблених рецензентами.

2.21. Незалежно від результатів попереднього обговорення, дисертація знімається з розгляду на засіданні міжкафедрального наукового семінару в разі, якщо:

- в тексті дисертації або автореферату виявлено академічний плагіат (текстові запозичення, використання ідей, дослідницьких матеріалів та наукових результатів інших авторів без посилання на джерело);
- на цьому наполягає більшість призначених рецензентів (з відповідною аргументацією у письмових рецензіях та відображенням у протоколі засідання);
- у разі не відповідності кількісним та якісним показникам друкованих праць по темі дисертації, які підкріплюють представлену роботу;
- у разі відсутності рецензента, який надав негативну письмову рецензію;
- у разі відсутності письмових рецензій від рецензентів (аргументованої відмови призначених наказом ректора університету рецензентів від рецензування дисертації).

2.22. Засідання міжкафедрального наукового семінару оформляється протоколом, в якому зазначаються:

- прізвища та ініціали всіх присутніх із зазначенням наукового ступеня, вченого звання та посади;
- кількість спеціалістів за профілем дисертації, що розглядається;
- порядок денний (обговорення дисертаційної роботи);
- дані про дисертанта (приналежність до аспірантури (докторантури));
- прізвище, ім'я, по-батькові здобувача, тема дисертації, ступінь, на який претендує здобувач, шифр і назва спеціальності);
- дані про наукового керівника (наукового консультанта);
- ким і коли затверджена тема дисертації;
- список рецензентів;
- коротка інформація про доповідь дисертанта;
- конкретний персональний внесок дисертанта до всіх наукових праць;
- питання присутніх і відповіді дисертанта;
- виступ наукового керівника;
- виступи рецензентів і присутніх;
- відповіді дисертанта на зауваження рецензентів та присутніх;
- інформація про проект висновку і хід його обговорення;

- висновок міжкафедрального наукового семінару про дисертацію;
- результати відкритого голосування по проекту висновку міжкафедрального наукового семінару.

До протоколу засідання обов'язково додаються доповідь здобувача, ілюстративні роздаткові матеріали, відгуки рецензентів і наукового керівника, результати голосування. У результативній частині протоколу остаточно формулюється висновок по дисертаційній роботі, в якому, зокрема, має бути зазначено, що робота являє собою самостійно виконане дисертантом актуальне дослідження, яке характеризується новизною отриманих результатів, що належним чином опубліковані, та практичною значущістю, відповідає діючим вимогам щодо змісту і оформлення, а також паспорту спеціальності.

Протокол засідання міжкафедрального наукового семінару друкується у 2-х примірниках, підписується головуючим на засіданні та його секретарем, і зберігаються 1-ий примірник у відділі аспірантури, 2-ий – у загальному відділі.

2.23. Висновок по дисертаційній роботі, поданій для розгляду на міжкафедральному науковому семінарі, готується лише в разі позитивного рішення всіма призначеними рецензентами та оформлюється у вигляді витягу з протоколу засідання міжкафедрального наукового семінару.

2.24. Персональну відповідальність за своєчасне і правильне оформлення протоколу міжкафедрального наукового семінару і витягу з нього відповідно до встановленого зразка (Додаток 2) та вимог Міністерства освіти і науки України, та якість, достовірність, об'єктивність поданої у висновку інформації, покладається на головуючого засідання міжкафедрального наукового семінару.

2.25. Після перевірки відповідності оформлення висновку вимогам Міністерства освіти і науки України та цьому Порядку, витяг з протоколу проведення міжкафедрального наукового семінару (2 примірники) подається на затвердження ректору університету не пізніше двох місяців (для кандидатської дисертаційної роботи) та трьох місяців (для докторської дисертаційної роботи) від дня проведення засідання міжкафедрального семінару та надається дисертанту.

2.26. Висновок підлягає затвердженню лише у разі дотримання всіх вимог встановленої цим Порядком процедури проведення розгляду на міжкафедральному науковому семінарі.

2.27. Термін чинності висновку – один рік з дня затвердження до моменту подання дисертації до розгляду у спеціалізовану вчену раду.

Ректору університету
професору, Пшіньку О.М.

ЗАЯВА.

У зв'язку з завершенням підготовки дисертаційної роботи на тему:

_____ на здобуття наукового ступеня _____
за спеціальністю _____,

прошу Вас призначити міжкафедральний науковий семінар.

Науковий керівник (консультант) дисертаційної роботи

«__» _____ 20__ р. _____ /ПІБ/

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Дніпропетровського
національного університету
залізничного транспорту
імені академіка В. Лазаряна, професор
_____ О.М. ПШІНЬКО
«___» _____ 20__р.

ВИТЯГ

з протоколу

№ _____ від «__» _____ р. засідання міжкафедрального наукового семінару кафедр
(назви кафедр) стосовно розгляду дисертаційної роботи (ПІБ дисертанта) на
тему: _____, що подається на здобуття наукового ступеня _____, за
спеціальністю _____

ПРИСУТНІ:

зазначити учасників засідання міжкафедрального наукового семінару із зазначенням посади, наукового ступеня, вченого звання та наукової спеціальності яку вони підкріплюють.

З присутніх – (вказати кількість) докторів наук та (вказати кількість) кандидатів наук – спеціалістів за профілем поданої на розгляд дисертації.

ЗАПРОШЕНІ:

зазначити представників інших організацій із зазначенням місця основної роботи, наукового ступеня, вченого звання та наукової спеціальності яку вони підкріплюють.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційного дослідження дисертанта (П.І.Б., назва дисертації), подану на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук за спеціальністю (шифр та назва спеціальності) щодо її рекомендації для попереднього розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді

СЛУХАЛИ:

Доповідь дисертанта (ПІБ) про результати дисертаційного дослідження.

По закінченню доповіді доповідачеві присутніми були поставлені наступні питання.

Відповіді дисертанта.

З ПИТАННЯМИ ЗВЕРНУЛИСЯ:

зазначити учасників засідання міжкафедрального наукового семінару (посада, науковий ступінь, вчене звання), які поставили питання до дисертанта.

Після відповідей дисертанта на запитання з характеристикою його наукової зрілості виступив науковий керівник (консультант).

Після цього було надано слово рецензентам роботи.

На підставі результатів обговорення присутні на засіданні міжкафедрального наукового семінару

ПОСТАНОВИЛИ:

Прийняти висновок щодо дисертаційної роботи (дисертанта ПІБ) на тему: _____, як таку, що відповідає вимогам, які пред'являється до (кандидатської, докторської) дисертації, та рекомендувати її до розгляду та публічного захисту у спеціалізованій вченій раді (шифр ради, наукова установа) за спеціальністю _____ у такій редакції:

ВИСНОВОК про наукову і практичну цінність дисертації

Висновок міжкафедрального наукового семінару про дисертацію повинен розкривати наступні питання:

Актуальність теми дослідження та її зв'язок з планами наукових робіт університету.

Стисло та переконливо викладається важливість завдання чи проблеми, що розв'язується, для певної галузі науки чи сфери практичної діяльності. Наводиться перелік загальнодержавних та відомчих планів і програм, у рамках яких виконувалось дослідження, робиться посилання на зв'язок роботи з основними напрямками наукових досліджень та науковими планами і темами університету.

Формулювання наукової задачі (проблеми), нове вирішення якої отримано в дисертації.

У кандидатській дисертації формулюється наукове завдання, в докторській – наукова проблема. Сукупність нових наукових положень, одержаних автором у дисертації і винесених на захист, повинна відповідати формулюванню наукового завдання (наукової проблеми). Має бути чітко сформульовано, яка наукова проблема (або завдання) вирішена, в чому саме полягає її вирішення.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна.

Окремо зазначаються наукові положення, отримані дисертантом вперше, які набули подальшого розвитку та удосконалені за результатами дослідження.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються.

Потрібно підтвердити правильність використаних методів дослідження, коректність даних експериментальних досліджень, достовірність статистичної та емпіричної інформації. Якщо наукова обґрунтованість підлягає сумніву, необхідно вказати об'єктивні причини, що викликають такі сумніви, а також акцентувати увагу на питаннях, що мають дискусійний характер.

Наукове та практичне значення роботи

Слід вказати на роль одержаних нових теоретичних положень у розвитку того чи іншого наукового напрямку або проблеми. Формулювання практичного значення повинно конкретно відповідати на запитання, що дає виконана робота для практики (нові способи, технології, методики і та ін.).

Використання результатів роботи.

Наводяться конкретні відомості щодо реального предметного впровадження результатів дослідження у законотворчу роботу, правоохоронну та іншу діяльність у навчальний процес із посиланням на відповідні акти впровадження, які мають містити інформацію щодо конкретних сфер, способів та результатів впровадження із зазначенням відповідних організаційно-розпорядчих, процесуальних, оперативних та інших документів.

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора.

Наводиться перелік основних друкованих праць, в яких викладені результати дисертаційного дослідження згідно з вимогами Міністерства освіти і науки України. У висновку мають бути визначені конкретний персональний внесок здобувача до всіх наукових праць, опублікованих із співавторами, а також повнота відображення основних результатів дослідження у публікаціях.

Оцінка мови та стилю дисертації.

Дисертація та автореферат повинні бути написані грамотно, а стиль викладення в них матеріалів досліджень, наукових положень, висновків і рекомендацій – забезпечувати легкість і доступність їх сприйняття.

Відповідність змісту дисертації паспорту спеціальності, з якої вона подається до захисту.

Вказуються конкретні пункти паспорту спеціальності, з якої дисертація подається до захисту, яким відповідає тема та зміст наданої роботи.

Зауваження та рекомендації

Приводяться зауваження та рекомендації з доопрацювання дисертаційної роботи з урахуванням відгуків рецензентів та результату обговорення дисертації.

Відповідність дисертації нормативно встановленим вимогам та можливість подання до захисту.

Робиться однозначний висновок щодо відповідності або невідповідності роботи, що розглядається, вимогам “Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника”, а також дається рекомендація стосовно можливості подання її до спеціалізованої вченої ради для попереднього розгляду та захисту.

У результаті розгляду дисертації (дисертанта ПШБ) та повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок щодо дисертації П.І.Б. (назва теми дисертації).

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю та практичною придатністю здобутих результатів дисертація П.І.Б. відповідає (не відповідає) паспорту спеціальності (*шифр та назва спеціальності*) та вимогам пп. 9, 10, 12 (*для докторських дисертацій*), пп. 10,11, 12 (*для кандидатських дисертацій*) «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567 зі змінами та доповненнями і рекомендується до захисту у спеціалізованій вченій раді зі спеціальності _____ (шифр, назва спеціальності).

При цьому наводяться результати відкритого голосування учасників засідання міжкафедрального семінару із зазначенням кількості осіб, які подали голоси “за”, “проти” або “утримались” такої рекомендації.

Головуючий
міжкафедрального наукового
семінару (посада, науковий ступінь, вчене звання)

/ПІБ/

Секретар
міжкафедрального наукового
семінару (посада, науковий ступінь, вчене звання)

/ПІБ/